

Ár 2002, miðvikudaginn 18. desember var Kjaradómur settur að Hverfisgötu 4 í Reykjavík og haldinn af Garðari Garðarssyni, Jóni Sveinssyni, Margréti Guðmundsdóttur, Óttari Yngvasyni og Þorsteini Júlíussyni.

Fyrir var tekið:

Að ákvarða laun þeirra aðila sem undir Kjaradóm falla skv. lögum nr. 120/1992

I.

Þeir sem Kjaradómur úrskurðar laun skiptast í tvo hópa; annars vegar dómara og aðra æðstu embættismenn þjóðarinnar og hins vegar kjörna fulltrúa hennar.

Það hefur áður komið fram í úrskurðum Kjaradóms, að Kjaradómur telur eðlilegt að við ákvörðun launa embættismannanna sé höfð hliðsjón af því sem gerist meðal opinberra starfsmanna, enda segir í 5. gr. laga nr. 120/1992 um Kjaradóm og kjaranefnd, að Kjaradómur skuli gæta þess að ákveða laun sem séu sambærileg við laun þeirra sem gegna svipuðum störfum og hafa svipaða ábyrgð. Kjaradómur leggur þó sjálfstætt mat á kjör þeirra sem taka laun skv. ákvörðunum hans. Er þar litið til margra þátta; ábyrgðar, starfsöryggis, vinnuumhverfis, ætlaðs starfsálags, menntunar, stjórnunarskyldna, mannaforráða, ábyrgðar á rekstri o.fl. o.fl.

Við samanburð við aðrar starfsstéttir er einkum litið til háttsettra stjórnenda innan ríkiskerfisins, m.a. þeirra sem taka laun samkvæmt ákvörðun kjaranefndar. Mat Kjaradóms og kjaranefndar á því hvernig raða skuli mönnum í launastiga innbyrðis er ekki fyllilega hið sama. Leiðir þetta til þess að hinar ýmsu starfsstéttir eru sífellt að bera saman kjör sín með tilvísan til úrskurða þess aðila sem ekki úrskurðar viðkomandi starfstétt laun. Úr þessu verður trauðla bætt að óbreyttum lögum.

Rétt er einnig að vekja athygli á því, að bæði Kjaradómur og kjaranefnd hafa oftlega tilefni til þess að endurmeta einstök störf og raða þeim með öðrum hætti en áður hefur verið gert og geta legið til þess margvíslegar ástæður. Sama gerist í kjarasamningum á vinnumarkaði. Getur það haft í för með sér að launakjör tiltekinna aðila hækki meira en annarra að jafnaði. Slíkar tilfærslur gefa ekki tilefni til hækkana hjá öðrum en eru engu að síður stundum ranglega notaðar í kröfugerðum launþega til Kjaradóms og kjaranefndar.

II.

Launahækkanir kjörinna fulltrúa þjóðarinnar, þ.e. alþingismanna, ráðherra og forseta Íslands, hafa að jafnaði verið þær sömu og Kjaradómur hefur úrskurðað embættismönnum. Frá þessu hafa þó verið frávik svo sem þegar Kjaradómur tók launakjör

þingmanna -og þar með ráðherra- til gagn Gerrar endurskoðunar á árinu 1999 og þegar Kjaradómur tók sérstaka ákvörðun um launakjör forseta Íslands vegna lagabreytinga á árinu 2000. Kjaradómur telur rétt að þingfararkaup og ráðherralaun hækki nú í sama hlutfalli og laun embættismannanna, en laun forseta Íslands hækki nokkru minna.

III.

Í forsendum úrskurðar síns frá 30. maí á þessu ári vakti Kjaradómur athygli á því að grunnhækkun launa í kjarasamningum segi ekki alltaf alla söguna um raunverulegar hækkanir sem í slíkum samningum felast. Oft er samið um tilfærslur milli launaflokka og ýmsar breytingar á vinnutilhögun og margvísleg önnur atriði sem erfitt er að meta til launa fyrr en öll ákvæði kjarasamnings eru að fullu komin í framkvæmd. Við ákvarðanir sínar hefur Kjaradómur m.a. hliðsjón af þróun launavísitölu opinberra starfsmanna, án þess þó að leggja hana sjálfkrafa til grundvallar. Hagstofan gerir reglulegar mælingar á breytingum launa á vinnumarkaði og gefur niðurstöður sínar út sem launavísitölu, sem aftur skiptist annars vegar í vísitölu launa á almennum markaði og hins vegar í vísitölu launa opinberra starfsmanna og bankamanna. Með samamburði á grunnhækkunum sem fram koma í kjarasamningum og mælingum Hagstofunnar má reikna út aðra þætti en grunnkaupshækkanir, sem hafa haft áhrif á launakjörin að meðaltali, þ.m.t. launaskrið einstakra hópa. Hins vegar þarf Kjaradómur að geta að samsetningu vísitölnunnar, því hún er byggð á meðaltölum allra stétta. Það geta verið sveiflur á vísitölnunni þegar einstakar stórar stéttir opinberra starfsmanna hafa samið um launahækkanir, sem Kjaradómur telur að eigi ekki að hafa áhrif á viðmiðunarstéttir Kjaradóms. Þarf Kjaradómur að leiðrétta vísitöluna fyrir áhrifum þessara þátta til að geta gert sér grein fyrir launaskriði viðmiðunarhópanna.

IV.

Þeir sem fá laun greidd skv. ákvörðunum Kjaradóms hafa ekki samningsrétt um kjör sín. Kjaradómi ber að sjá til þess að ekki sé á þessa aðila hallað. Á hinn bóginn er það einnig tekið fram í lögum um Kjaradóm að hann skuli taka mið af almennri þróun á vinnumarkaði. Um áramót hækka laun á almennum vinnumarkaði og laun opinberra starfsmanna almennt um 3% skv. kjarasamningum og er eðlilegt að þeir sem taka laun sín samkvæmt ákvörðunum Kjaradóms fái sambærilega launahækkun. Hins vegar telur Kjaradómur að enn sé óbætt nokkur launhækkun sem opinberir starfsmenn hafa notið á grundvelli kjarasamninga sem ríkið hefur gert við starfsmenna sína og af tilfærslum sem leiða af kjarasamningum og er óhjákvæmilegt að taka einnig tillit til þess, sbr. og úrskurð Kjaradóms frá 30. maí 2002. Því hefur Kjaradómur ákveðið að laun þeirra sem taka laun samkvæmt ákvörðunum hans, annarra en forseta Íslands, skuli hækka um 7% frá 1. janúar 2003 að telja.

Með hliðsjón af sérstakri ákvörðun um laun forseta Íslands frá 25. júlí 2000 og þeim rökum sem þar koma fram um sjálfstætt mat Kjaradóms á launum forsetans er ákveðið að laun hans taki sömu almennu hækkun og önnur laun um áramótin, en þær leiðréttingar sem Kjaradómur gerir nú vegna óbættis launskriðs eiga ekki við um forseta Íslands.

IV.

Því úrskurðast:

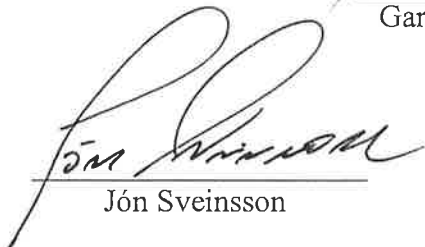
Mánaðarlaun þeirra aðila sem undir Kjaradóm falla skv. 2. gr. 1. 120/1992, annarra en forseta Íslands, skulu hækka miðað við 1. janúar 2003 um 7% frá síðustu ákvörðunum Kjaradóms um laun viðkomandi. Laun forseta Íslands hækka um 3% frá sama tíma. Mánaðarlaun einstakra aðila verða sem hér segir:

1. Forseti Íslands krónur 1.460.156.
2. Forsætisráðherra krónur 729.938 og aðrir ráðherrar krónur 663.694, hvort tveggja að meðtöldu þingfararkaupi.
3. Forseti Hæstaréttar krónur 528.705 en aðrir hæstaréttardómarar krónur 480.584.
4. Ríkissaksóknari krónur 480.584.
5. Ríkissáttasemjari krónur 459.586.
6. Ríkisendurskoðandi krónur 459.586.
7. Biskup Íslands krónur 464.105.
8. Dómstjórinn í Héraðsdómi Reykjavíkur krónur 440.713 en aðrir dómstjórar krónur 398.341.
9. Héraðsdómarar krónur 384.342.
10. Umboðsmaður barna krónur 382.468.
11. Þingfararkaup alþingismanna krónur 368.719.

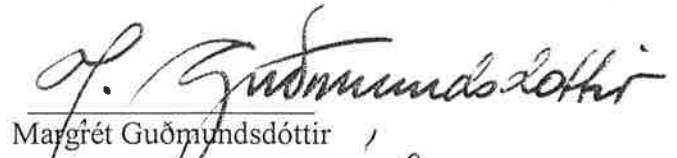
Eldri ákvarðanir Kjaradóms um greiðslu yfirvinnu og aðra þætti skulu óbreyttar standa.

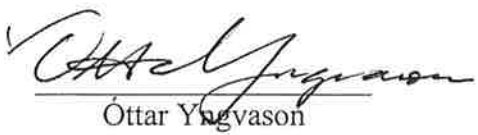
Garðar Garðarsson
formaður

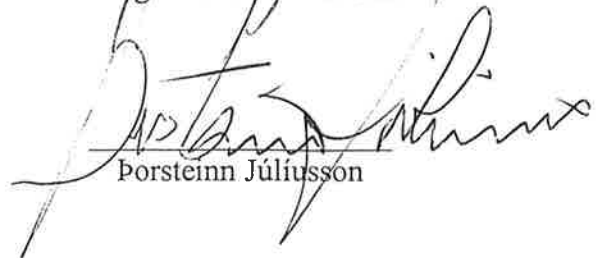
Jón Sveinsson

Margrét Guðmundsdóttir

Óttar Yngvason

Þorsteinn Júlíusson